TYPES OF PRAGMATIC MARKS IN THE TELEVISED POLITICAL DISCOURSE DURING THE PANDEMIC

Robert Claudiu Bălăiasa

PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi

Abstract: This paper refers to the clasification of the pragmatic marks in one of the most watched categories of speeches, the political one. The reference area of this type of speech focuses on the televised political one, of the president of Romania, Klaus Iohannis, during the coronavirus pandemic. The speech analysis, of the first man in the Romanian political society, is seen from the perspective of the aspects developed by Catherine Kerbrat Orecchioni with a special emphasis on the pragmatic marks of contact and the pragmatic mark of attention stimuli. Therefore, in this paper, we aim to focus on identifying and analyzing the pragmatic marks in the Romanian political television discourse, as contact marks of the speaker.

Keywords: marks of contact, attention stimuli, coronavirus pandemic, contact marks of the speaker, romanian president;

1. Introducere

Tema analizei din cadrul studiului nostru vizează discursul politic televizual al președintelui României, Klaus Iohannis, din timpul pandemiei de coronavirus, din perspectiva mărcilor pragmatice.

Referitor la **metodele** utilizate în articolul nostru, afirmăm că **metoda** utilizată este cea a *analizei pe baza unui corpus*.

În privința corpusului, studiul nostru analizează conferințele de presă susținute de președintele României, Klaus Iohannis, în timpul pandemiei de coronavirus, începând cu februarie 2020, conferințe transcrise de pe site-ul oficial al președintelui României[1], în lucrarea *Discursul politic televizual din timpul pandemiei*[2].

2. Cadru teoretic

I. Mărcile pragmatice de contact în discursul politic televizual

Ca schimbul comunicativ să aibă loc, protagoniștii comunicării, locutorul și interlocutorul, trebuie să fie „angajaţi" în schimbul comunicativ şi să producă „semne" ale acestui angajament mutual, recurgând la diverse „procedee de validare interlocutivă". Locutorul trebuie să semnaleze faptul că vorbeşte *cuiva* prin orientarea corpului, direcţia privirii sau „producerea" unor formule de adresare sau a unor mărci de captare a atenţiei, pentru a se asigura că este ascultat de către interlocutor. Interlocutorul, la rândul său, trebuie să emită anumite semnale care să-i confirme locutorului faptul că este cu adevărat „prins" în circuitul comunicativ. Sintagma „sincronizare interacţională" apare la Catherine Kerbrat Orecchioni, prin aceasta lingvista înţelegând „ansamblul mecanismelor de „influenţă reciprocă" pe care o exercită interactanţii, mecanisme de acomodare care intervin la toate nivelurile funcţionării interacţiunii comunicative". Autoarea afirmă că „ansamblul materialului

[1] https://www.presidency.ro/

[2] Bălăiasa Robert Claudiu, *Discursul politic televizual din timpul pandemiei*

discursiv produs în timpul interacţiunii poate face obiectul *negocierii* (câteodată explicită, de cele mai multe ori, implicită) între actanţii comunicării lingvistice" și că, în interacţiunea faţă în faţă, discursul este „coprodus", este fructul unei „munci de colaborare". [3]

Cu alte cuvinte, „dinamica procesului interactiv este o consecință a caracterului reversibil al rolurilor de E și R [4](a biunivocității relației dintre partenerii dialogului)". De asemenea, Bärbel Techtmeier este de părere că „interacțiunea dialogală poate funcționa în ciuda dinamismului ei în primul rând datorită faptului că interlocutorii presupun reciproc respectarea principiului cooperativ și a maximelor conversaționale". Cooperarea între locutor și interlocutor „lasă urme în discurs": „un întreg repertoriu de mărci fatice, reprezentând dovezi ale atenției pe care interlocutorii și-o acordă unul altuia pe durata interacțiunii" .[5]

În privinţa *mărcilor pragmatice de contact* care sunt utilizate în conferințele de presă și incluse în corpusul studiului de față, observăm că pot fi identificate atât *mărci pragmatice ale locutorului*, cât și *mărci pragmatice ale interlocutorului*.

a. Mărci pragmatice de contact ale locutorului

Locutorul utilizează, în general, în interacțiunea comunicativă, trei tipuri de mărci pragmatice de contact a) „pentru a stabili comunicarea"; b) „pentru a controla ceea ce se petrece la polul receptării" și c) „pentru a întreține dialogul prin forme de feedback" [6]. Aceleași trei tipuri de mărci pragmatice de contact sunt amintite și în *Gramatica limbii române,* Editura Academiei, ediția nouă: „locutorul dispune de mijloace lingvistice diverse (elemente fatice) pentru a declanșa comunicarea, pentru a controla ceea ce se petrece la polul receptării sau pentru a întreține dialogul prin forme de feedback".[7]

1. Pentru stabilirea/restabilirea contactului, locutorul utilizează mărci pragmatice de contact de tipul „formulelor clișeizate sau al întrebărilor stereotipe cu funcție fatică*:* formule de salut (*bună ziua! bună seara!* etc.); *mijloace lingvistice orientate îndeosebi spre reglarea contactului*; formulele *captatio benevolentiae*, de cerere de permisiune, vizând obținerea implicării în activitatea interlocutivă a unui alocutor (*(îmi) permiteți?, se poate?*)" [8]

„**Bună seara**! Astăzi avem două teme, coronavirus și procedurile din Parlamentul României. Având în vedere interesul extrem de crescut pentru evoluția coronavirusului în Europa, voi începe cu acest subiect (...)" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

Pentru stabilirea, restabilirea contactului:

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis:**Bună ziua**!" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 10.03.2020)

„**Bună seara!** În ultimele zile, situația privind infecțiile cu coronavirus a cunoscut o schimbare negativă semnificativă, în special la nivel european, și am văzut cu toții decizia fără precedent luată de Italia. Trebuie să fim realiști, riscul unei pandemii rămâne ridicat, iar combaterea coronavirusului presupune un efort coordonat, la nivel național, european și global.„ (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: **Bună ziua, bine ați venit!"** (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 18.06.2020)

[3] Kerbrat-Orecchioni, Catherine , *La conversation*.,p 27.
[4] *Dicționar general de științe ale limbajului, p.25.*
[5] Techtmeier, Bärbel (2002): *Dialogul – un proces interactiv și dinamic*, în Klaus Bochmann, Vasile Dumbravă, *Limba română în Moldova istorică*, vol. 1., p. 107-120.)
[6] Merlan, Aurelia (2002): *Mărcile interactive și funcțiile lor în dialog*, în Klaus Bochmann, Vasile Dumbravă, *Limba română în Moldova istorică*, vol. 1., p. 92-105
[7] GALR (2005): *Gramatica limbii române*, Editura Academiei, București, vol. I, *Cuvântul*; vol al II-lea, *Enunțul*.) p. 138.
[8] GALR (2005): *op.cit.*,p. 139.

„**Bună ziua!**Am condus astăzi ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării în care am avut o discuție aplicată cu autoritățile care au responsabilități în domeniu (...)”(Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 18.06.2020)

„**Bună seara!** Mâine va fi ultima zi în care se mai pot depune candidaturile pentru alegerile parlamentare. Aceasta înseamnă că intrăm în linie dreaptă pentru scrutinul care va avea loc pe 6 decembrie, dată care a fost stabilită deja conform legii de câteva luni. ” (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

2. **Pentru a atrage atenția interlocutorului**, locutorul utilizează, întocmai ca în cadrul talk show-ului propus spre analiză, mărci pragmatice de contact de tipul verbelor de percepție *a auzi, a vedea, a asculta* (*ascultă aici!, auzi aici!, stai să vezi!, vezi tu! etc.*) sau de tipul verbelor și locuțiunilor verbale epistemice ca *a ști, a imagina, a-și da seama, a spune*. Tot **pentru a atrage atenția interlocutorului**, locutorul utilizează *mărci pragmatice de contact ale confirmării propriilor spuse* (marca pragmatică de contact *da*) și *mărci de contact ale dezacordului exprimat cu referire la ideile conținute în propriul discurs al locutorului* (marca pragmatică de contact *nu*)

„**Repet**, întoarcerea la electorat este soluția democratic corectă și legitimă, însă ea nu se poate realiza doar prin voința Președintelui, ea se poate realiza atunci când întreaga conjunctură politică este de așa natură.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: **Am spus-o și o repet**: nu voi desemna un premier PSD.

Jurnalist: Nici un premier independent susținut de o coaliție în jurul PSD, cum a fost domnul Pricopie, de exemplu?

Președintele României, domnul Klaus Iohannis: **Nu** există niciun partid și nicio coaliție care are o majoritate în Parlament. Așadar, **nu** voi desemna un premier decât atunci când voi considera că aceasta este soluția justă pentru această criză în care ne aflăm acum.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Jurnalist: Adică sunt sub 50%?

Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Sub 50%, **da**.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Jurnalist: Luați în calcul, în acest context, un guvern de uniune națională?

Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Un guvern de uniune națională **nu**.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis**:** Asta vrem să elucidăm acum. De aceea ne-am întâlnit. **Vedeți** în sală că sunt persoane care vin din toate domeniile relevante. Eu am încredere în Guvernul Orban și cred că se vor găsi cele mai potrivite măsuri.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„**Repet** însă - **nu** putem să lăsăm totul în seama autorităților. Trebuie și noi, fiecare, să acționăm responsabil, să evităm panica, să evităm isteria.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„Avem o întâlnire cu toți specialiștii, cu mediul privat, astăzi, pentru a începe în acest grup de lucru să vedem ce măsuri ar fi fezabile, care pot fi pregătite, cum pot fi pregătite, în așa fel încât reculul din economie să fie tratat foarte rapid și să **nu** pierdem nici vreme și să **nu** pierdem nici banii românilor.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„Însă**, repet,** vreau o conformare bună, adică, fiecare să ascultăm de medici, de specialiști, de epidemiologi, să facem ce ne spune specialistul.”(Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 18.06.2020)

„Președintele României: Am rămas destul de decident, pot să vă spun, dar este evident că unele autorităţi, cum s-a întâmplat în Bucureşti, s-au bâlbâit. Este puţin spus. În realitatea,

situaţia creată la momentul respectiv a fost una pe care am comentat-o acum două zile**. Nu** vreau să reiau ce am spus atunci şi este clar că autorităţile trebuie să-şi intre mai bine în rol, să fie mai bine organizate, să prevadă evenimentele, să le explice și, **da**, lucrurile sunt duse la nivelul autorităților locale, fiindcă acolo trebuie să se ia decizia pentru fiecare localitate. (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

„Președintele României: „Indiferent" nu este o expresie care mă caracterizează. Eu nu rămân niciodată indiferent la ce se întâmplă în țară și în politică. **Dar, da**, susțin că este important, este foarte important să organizăm alegerile parlamentare, evident, în condiții speciale de pandemie și cu respectarea strictă a normelor impuse." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

„**Președintele României**: **Da**, acum un mandat imperativ nu cred că vrea să impună cineva în România. Cu mandate imperative știm foarte bine că esența democrației dispare aproape instantaneu. Deci așa ceva **nu, dar da**, dacă mă întrebați așa, pot să vă spun franc și pe față, dacă ajungem să decid și eu ce vom scrie într-o nouă Constituție, fiţi sigur că voi insista să scriem acolo ceva despre interzicerea traseismului." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

b. Mărci pragmatice de contact ale interlocutorului

b.1 Mărci pragmatice de contact ale interlocutorului în discursul politic televizual

Mărcile pragmatice de contact ale interlocutorului „sunt elementele discursive prin intermediul cărora interlocutorul contribuie la coordonarea rolurilor interactive, manifestându-şi, astfel, propria atenţie la procesul conversaţional". Carla Bazzanella consideră că „pentru a participa la actul conversaţional, interlocutorul ia parte, activ, la construirea mesajului prin intermediul mărcilor pragmatice (sau utilizând semnale nonverbale), mărci şi semnale, care pot fi considerate „coparticipative" [9].

În literatura de specialitate, există o clasificare a mărcilor interlocutorului, „după funcția pe care o au în procesul interactiv", în: a) *mărci-stimul,* b) *mărci de verificare a calității receptării* și c) *mărci ale eșuării receptării*. **Mărcile-stimul** încadrează unități comunicativ-lingvistice care exprimă adeziunea, confirmarea, uimirea, curiozitatea, atenția, dezacordul etc. interlocutorului. Între **mărcile de verificare a calității receptării**, cercetătorii în domeniul analizei conversației încadrează întrebările de confirmare (*adevărat?, chiar?*), care constau în reluarea intervenției locutorului precedent, urmată de un adverb de afirmație sau de negație (*da?, nu?*). Mărcile de verificare a calității receptării lipsesc în cadrul conferințelor propuse spre analiză. Între **mărcile eșuării receptării**, sunt amintite, în literatura de specialitate, interjecții, adverbe sau propoziții scurte întrebuințate interogativ (*cum?, poftim?, ce-ai spus?*), urmate uneori de o propoziție imperativă, prin care se solicită repetarea intervenției sau de o propoziție justificativă (*nu am înțeles, n-am auzit*). Carla Bazzanella numește acest tip de mărci de contact ale interlocutorului *mărci pragmatice de solicitare a unei explicaţii*: „când interlocutorul nu a receptat exact sau nu a înţeles conţinutul propoziţional al enunţului comunicaţional transmis de către vorbitor, poate cere o explicaţie, în unele cazuri, întrerupându-l pe vorbitor, transmiţând semnale discursive de tipul: *adică?; de exemplu?; cum?, ce?*"[10]:

„Jurnalist: Nici un premier independent susținut de o coaliție în jurul PSD, cum a fost domnul Pricopie, **de exemplu**?" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

[9] Bazzanella, Carla : *I segnali discorsivi*. În: L. Renzi: *Grande grammatica italiana di consultazione*. Bologna: Mulino, p. 34.
[10] Ionescu Ruxăndoiu, Liliana, *Conversaţia. Structuri şi strategii, p. 37,*

„Aș dori să știu dacă veți susține în continuare necesitatea organizării alegerilor, indiferent de creșterea numărului de cazuri, **spre exemplu**, dacă Doamne ferește, ajungem la 7.000 de cazuri pe zi.” (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

„Domnule Președinte, având în vedere recordurile de astăzi și de număr de cazuri, 5.000, dar și de testări, 37.000, considerați oportună o testare în masă a populației, poate cu teste rapide sau cu teste PCR - mă gândesc acum, **spre exemplu**, la Slovacia – și dacă nu, de ce?” (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis - 21.10.2020)

b.2 Mărcile-stimul includ unități lingvistice (adverbe, interjecții, sintagme și propoziții exclamative sau interogativ-exclamative), care exprimă *adeziunea,* de tipul *de acord, sigur, evident, păi da!, nu-ncape îndoială, cred și eu!, vezi bine!* etc. *Acordul* a fost considerat de către Sorin Stati un tip de *rol argumentativ*.[11] El este „un rol argumentativ pasiv, defensiv, un rol dialogic prin excelenţă”, care constă în „acceptarea unei teze, a unei concluzii a partenerului, prin împărtăşirea presupoziţiilor enunţării”, acordul fiind „o reacţie cooperativă, congruentă la o aserţiune, o invitaţie etc.”. Acordul ca rol argumentativ este „un concept relaţional stabilit între replica-stimul şi reacţia declanşată de aceasta”. Acest rol argumentativ consistă în acceptarea unei teze, unei concluzii a partenerului, şi, de aceea, el presupune dialogul. Se aprobă, se împărtăşeşte opinia alocutorului, cu alte cuvinte, se consideră că ceea ce afirmă alocutorul este adevărat:

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Situația este extrem de serioasă. Nu comentez decizia Curții, **dar evident** că voi pregăti câteva demersuri foarte concrete, pe care le voi anunța imediat ce am luat aceste decizii.” **(**Declarația de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis, la finalul ședinței Consiliului Suprem de Apărare a Țării- 26.02.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Una la mână – presă liberă DA! Și ca să nu mergem mai departe decât întâlnirile noastre – **știți foarte bine** că, și în întâlnirile transmise public, și în cele numite informale, vă încurajez întotdeauna să vă exprimați liber. Unii chiar o faceți.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Nu am astfel de informații, că se pune presiune și se judecă partizan, dar, dacă cineva ar avea astfel de informații, **cu siguranță** ar putea să le facă publice, cu cât mai repede, cu atât mai bine.” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„M-am interesat un pic de starea celor care au fost găsiți pozitiv, deci cei 30 și, care sunt declarați bolnavi și am constatat că starea lor generală este bună. **Mai exact**, mai mulți dintre ei nu au niciun fel de simptom.” .” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„Jurnalist: Există resurse bugetare pentru a acorda sprijin financiar și fiscal, așa cum au cerut, **de exemplu,** companiile din transporturi, care deja au pierderi?” (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

c. Mărci de contact polifuncționale ale interlocutorului în discursul politic televizual

Folosind mărci care indică momentul intervenţiei, interlocutorul poate indica dacă vrea să evite sau să preia rolul vorbitorului.

[11] Sorin Stati, apud. Luminița Hoarță-Cărăușu,*Particularități pragmatice ale dezbaterii televizate „Cap de afiș”, moderator și realizator Andreea Știliuc, invitat Gigi Căciuleanu*. În: *Studii și cercetări științifice. Seria Filologie,* Revistă Plurilingvism și interculturalitate, Nr. 38/2017, Editura „Alma Mater”, Bacău, p. 69-81.

Există mai multe moduri în care interlocutorul poate să-i arate locutorului că vrea să vorbească. Carla Bazzanella numește acest tip de semnale *mărci pragmatice care servesc la preluarea replicii (mărci ale schimbării rolului conversațional*), considerând că acestea „ajută la stabilirea contactului lingvistic şi la preluarea cuvântului", fiind încadrate, în același timp, în clasa *mărcilor pragmatice de contact ale interlocutorului* (**mărci-stimul**: *mărcile pragmatice ale atenţiei în cursul actului conversaţional - tip de marcă pragmatică-stimul a interlocutorului*). [12] Cu alte cuvinte, există un tip de mărci de contact care pot cumula două funcții pragmatice: cea de **contact (mărci-stimul)** și cea de **schimbare a rolului conversațional**, chiar dacă, în literatura de specialitate este făcută o distincție clară între mărcile contactului („Kontaktsignale") și mărcile schimbării rolului conversațional. Numindule „mărci ale rândului la cuvânt", Aurelia Merlan distinge, în cadrul clasei mărcilor de schimbare a rolului conversațional, **trei** subclase: 1. *mărci de solicitare a rolului de locutor*; 2. *mărci de alocare/transfer al rolului de locutor* și 3. *mărci de apărare a rolului de locutor*. Referitor la „Turn-taking Signale", se consideră că, pentru a vorbi pe rând într-o conversaţie, „este necesar ca vorbitorul şi ascultătorul să îşi poată indica unul altuia dacă vor sau nu cuvântul", vorbitul pe rând fiind organizat „printr-un set de semnale convenţionale pe care oamenii le emit în timp ce vorbesc şi ascultă". Din acest motiv, „orice conversaţie funcţionează pe două niveluri – un dialog „oficial", în care se schimbă idei şi opinii, şi un dialog „neoficial", în care se schimbă semnale despre momentul intervenţiei şi se exprimă gradul de hotărâre în a continua conversaţia".

Se afirmă, de mai multe ori, în literatura de specialitate, că mărcile pragmatice pot dezvolta o așa-numită *polifuncționalitate*, adică pot cumula, în discurs, două sau mai multe funcții discursive. Este, în acest sens, oferit exemplul fr. *hein,* care poate cumula în discurs, funcția pragmatică de structurare a discursului („Gliederung"), funcția pragmatică de schimbare a rolului conversațional („Turn-taking") și funcția pragmatică de contact. Despre un așa-numit „polifuncționalism al expresiei" se vorbește și în ediția nouă a *Gramaticii limbii române*, Editura Academiei, fiind oferite exemple de tipul interjecției *păi* „ca marcă a inițierii unei intervenții, marcă a ezitării, marcă modalizatoare", de tipul interjecției *poftim* „ca marcă de inițiere a intervenției, marcă a comuniunii fatice, marcă a transferului rolului de locutor, marcă cu rol modalizator" sau de tipul conjuncției *deci* „ca marcă a inițierii, a menținerii sau a încheierii unui dialog, marcă de solicitare a rolului de locutor, marcă a ezitării, marcă a corectării/rectificării etc.". [13]

În calitate de *mărci pragmatice de contact ale interlocutorului*, **mărci-stimul**: *mărcile pragmatice ale atenţiei în cursul actului conversaţional* (*tip de marcă pragmatică-stimul a interlocutorului*), dar, în același timp, funcționând și ca *semnale care servesc la preluarea replicii* sau *mărci ale schimbării rolului conversațional*, ajutând la preluarea cuvântului de către interlocutor, sunt utilizate, în discursul analizat, mărci pragmatice de tipul : *iar, şi* etc.:

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Una la mână – presă liberă DA! **Și** ca să nu mergem mai departe decât întâlnirile noastre – știți foarte bine că, **și** în întâlnirile transmise public, și în cele numite informale, vă încurajez întotdeauna să vă exprimați liber. Unii chiar o faceți. În acest sens, aștept ca presa să devină mai independentă, mai liberă și să trateze deschis toate subiectele.!" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Iar dacă astfel de situații au existat, eu solicit celor vizați să sesizeze urgent organele abilitate pentru a se verifica și, dacă este cazul, pentru a se lua măsuri ferme.

[12] Carla Bazzanella, apud. Hoarță Cărăușu, Luminița (2017): *op. cit.* p. 69-81.
[13] Koch, Peter, Österreicher, Wulf (2011): *Gesprochene Sprache in der Romania*: *Französisch, Italienisch, Spanisch*. Berlin/New York: Walter de Gruyter, apud. Luminița Hoarță Cărăușu: *Mărci pragmatice de contact în discursul televizual românesc actual,* în *Meridian critic,* Număr special (vol. 38), 2022, p. 149-180.

Independența justiției este nenegociabilă și libertatea persoanei de asemenea. Deci, astfel de situații ar fi, dacă s-ar confirma, intolerabile pur și simplu!" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„**Și** pentru a vedea nivelul de toxicitate atins de această majoritate să ne uităm nu mai departe de ziua de ieri când celebrul autor al Ordonanței 13, Florin Iordache, a fost votat în Parlamentul României în funcția de președinte al Consiliului Legislativ." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

„**Președintele României**: Nu am nicio informaţie despre acest personaj, **iar** dacă apar date pe care noi nu le-am cunoscut, evident că vom declara lucrurile pe care putem să le găsim, dar, încă o dată, la acest moment, eu nu am nicio informaţie despre acest personaj." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

d. Mărci pragmatice de contact ale interlocutorului în discursul politic televizat

Între **mărcile-stimul** care apar în discursul politic televizat propus spre analiză, putem aminti *mărcile acordului*, fiind utilizate mărci pragmatice-stimul de tipul *da* şi *exact*:

„ Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Una la mână – presă liberă **DA!** Și ca să nu mergem mai departe decât întâlnirile noastre – știți foarte bine că, și în întâlnirile transmise public, și în cele numite informale, vă încurajez întotdeauna să vă exprimați liber." (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis)

Ca mărci de contact ale interlocutorului, **mărci-stimul**: mărcile pragmatice ale atenţiei în cursul actului conversaţional (tip de marcă pragmatică-stimul a interlocutorului), care servesc, în acelaşi timp, şi la preluarea replicii, fiind polifuncţionale, dezvoltând un aşa-numit „polifuncţionalism al expresiei", sunt utilizate, în discursurile analizate, mărci pragmatice de tipul şi, aşadar, deci, însă:

„**Însă** ceea ce face PSD este o sfidare fără precedent la adresa oamenilor, cu atât mai mult în aceste zile în care România are nevoie de acțiune politică responsabilă, și nu de politicieni care să o ducă mai adânc în criză și în instabilitate." (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 24.02.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis**:** Asta, **sigur,** este o discuție care va începe astăzi și Guvernul va evalua în ce măsură și cum pot fi sprijinite mai ales întreprinderile mici și mijlocii, care nu au resurse să reziste foarte mult, dar și sectoare, sigur, care deja acum suflă un pic mai greu, cum sunt, de exemplu, transportatorii." (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 10.03.2020)

„Este **evident** că nu mai poate fi vorba în acest an de mari adunări populare, de mitinguri de susținere și solicit autorităților responsabile să fie mult mai vigilente în a nu permite sub nicio formă încălcarea regulilor în vigoare." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

d.1 Mărci stimul ale atenției

„**Însă**, repet, vreau o conformare bună, adică, fiecare să ascultăm de medici, de specialiști, de epidemiologi, să facem ce ne spune specialistul" (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 18.06.2020)

„Repet **însă** - nu putem să lăsăm totul în seama autorităților. Trebuie și noi, fiecare, să acționăm responsabil, să evităm panica, să evităm isteria." (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 11.03.2020)

„În ultimele zile, situația privind infecțiile cu coronavirus a cunoscut o schimbare negativă semnificativă, în special la nivel european, **și** am văzut cu toții decizia fără precedent luată de Italia." (Declarație de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis- 10.03.2020)

„Președintele României, domnul Klaus Iohannis: Această propunere de carantinare, în primul rând, trebuie să vină de la experţi, de la specialiști. Nu am auzit nicio propunere care vizează capitala sau județe întregi, **însă** știți că am avut situații în care localități au fost carantinate și cu efecte destul de bune." (Conferința de presă susținută de Președintele României, domnul Klaus Iohannis -21.10.2020)

BIBLIOGRAPHY

Bazzanella, Carla, *I segnali discorsivi*. În: L. Renzi: *Grande grammatica italiana di consultazione*. Bologna: Mulino, 1995.

Bălăiasa Robert Claudiu, *Discursul politic televizual din timpul pandemiei,* Iași.

Beaugrande, R., Dressler, W., *Introduction to Text Linguistics,* London, New York, Longman Linguistics Library, 1981.

Klaus Bochmann, *Limba Română vorbită în Moldova istorică,* vol. 1. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, p. 92-105, 2002.

DȘL , Bidu-Vrânceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe ale limbajului*, Editura Științifică, București, 1997.

G. Frege, *Über Sinn und Bedeutung,* 1952, în *Zeischrift für Philosophie und philosophische Kritik*, 100, 1962,

Hoarță Cărăușu, Luminița, *Particularități pragmatice ale dezbaterii televizate* ***Cap de afiș****, moderator și realizator Andreea Știliuc, invitat Gigi Căciuleanu*. În: *Studii și cercetări științifice. Seria Filologie*, Revistă a Facultății de Litere, Universitatea „Vasile Alecsandri" din Bacău, Plurilingvism și interculturalitate, Nr. 38/2017, Editura „Alma Mater", Bacău, p. 69-81, 2017.

Luminița Hoarţă Cărăușu: *Mărci pragmatice de contact în discursul televizual românesc actual,* în *Meridian critic,* Număr special (vol. 38), 2022, p. 149-180.

Kerbrat-Orecchioni, Catherine, *La conversation*. Paris: Seuil, 1996.

Ionescu Ruxăndoiu, Liliana, *Conversaţia. Structuri şi strategii*, Bucureşti, Editura All Educational, 1999 .

L. Karttunen, *Presupposition and Linguistic Context,* în *Proceedings of the Texas Conference*

Levinson, S. *Pragmatics,* Cambridge University Press, 1983.

Merlan, Aurelia, *Mărcile interactive și funcțiile lor în dialog*, în Klaus Bochmann, Vasile Dumbravă, *Limba română în Moldova istorică*, vol. 1. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, p. 92-105, 2002.

Perelman, C., Olbrechts- Tyteca, L., *The New Rhetoric: A Treatise on Argumentation*, 1971.

Techtmeier, Bärbel , *Dialogul – un proces interactiv și dinamic*, în Klaus Bochmann, Vasile Dumbravă, *Limba română în Moldova istorică*, vol. 1. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, p. 107-120, 2002.

https://www.presidency.ro/ Accesat la data de 25.06.2021